

Data publikacji: 11.08.2025 – 17.08.2025

Roślina: Jabłonie

Stan uprawy dla miejscowości : MAŁUSZYN

Stan upraw : w minionym tygodniu temperatury w ciągu dnia były wysokie przez 3 dni wynosiły nawet powyżej 30,0⁰ C. Zdarzają się już chłodne noce ok 11,0 – 13,0⁰ C.

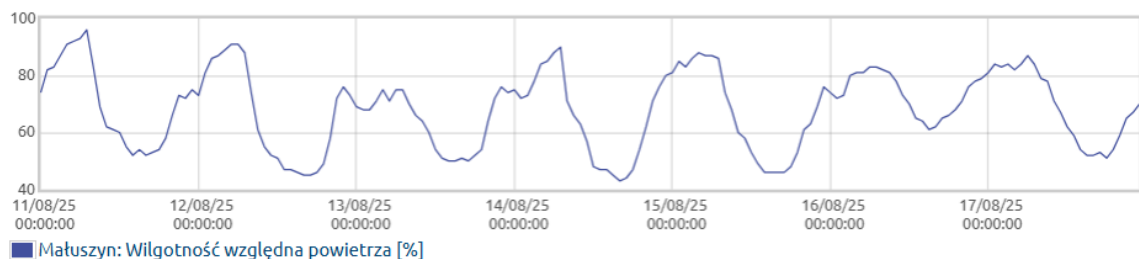
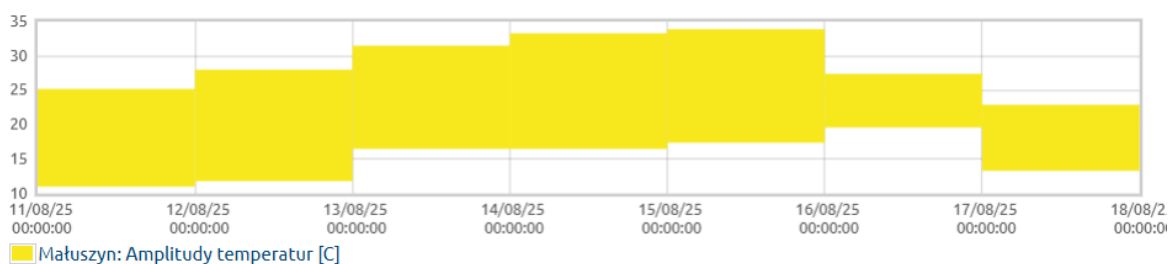
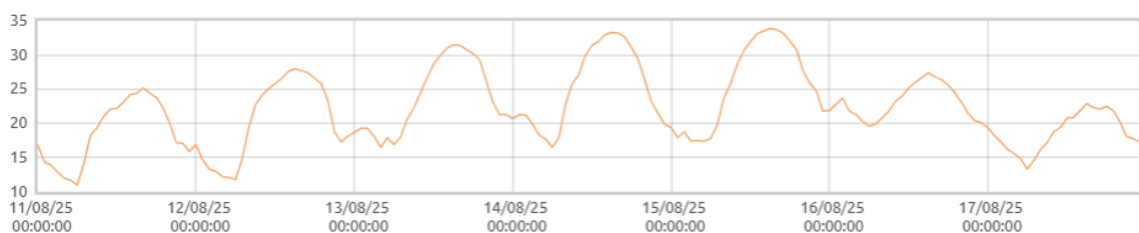
Drzewa w dobrej kondycji. Faza BBCH 78 - 89

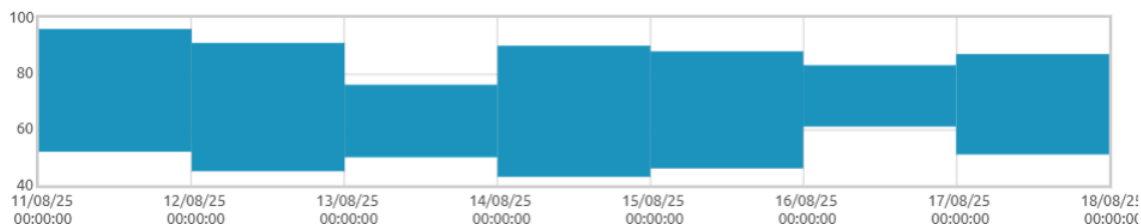
Owoc osiąga 80 – 90% Typowej wielkości. Początek dojrzewania, wybarwianie się owocu na typowy dla danego gatunku kolor. Wczesne odmiany gotowe do zbioru. Tegoroczna produkcja jabłek zbliża się do kluczowego momentu, którym jest zbiór a następnie ich przechowywanie.

Temperatura ostatniego tygodnia mieściła się w zakresie:

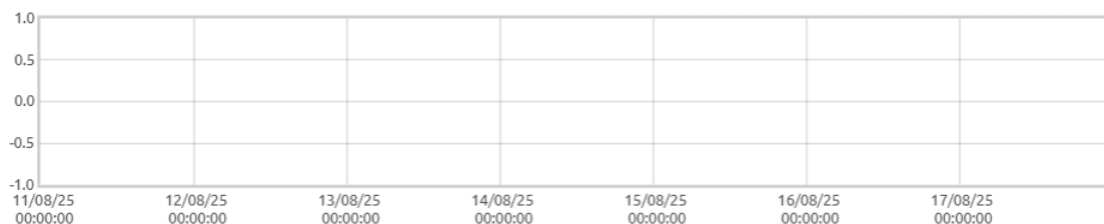
Min. 11,0 – 19,6°C , max. 22,7 – 33,9°C.

Wilgotność względna powietrza: min. 43% - 61%, max. 75% - 96%.

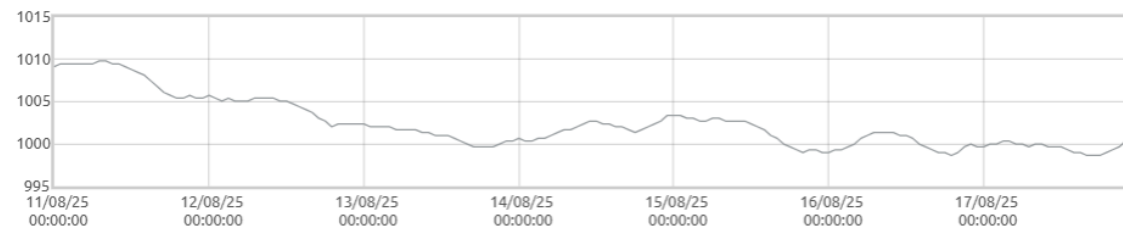
■ Małuszyn: Amplitudy wilgotności [%]

■ Małuszyn: Opady deszczu [mm]

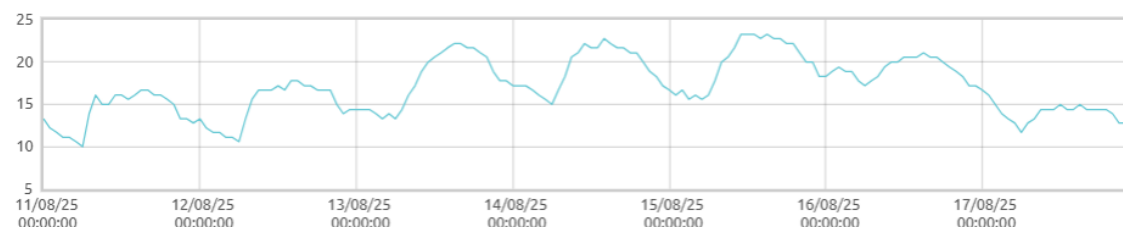
■ Małuszyn: Intensywność opadów [mm/min]

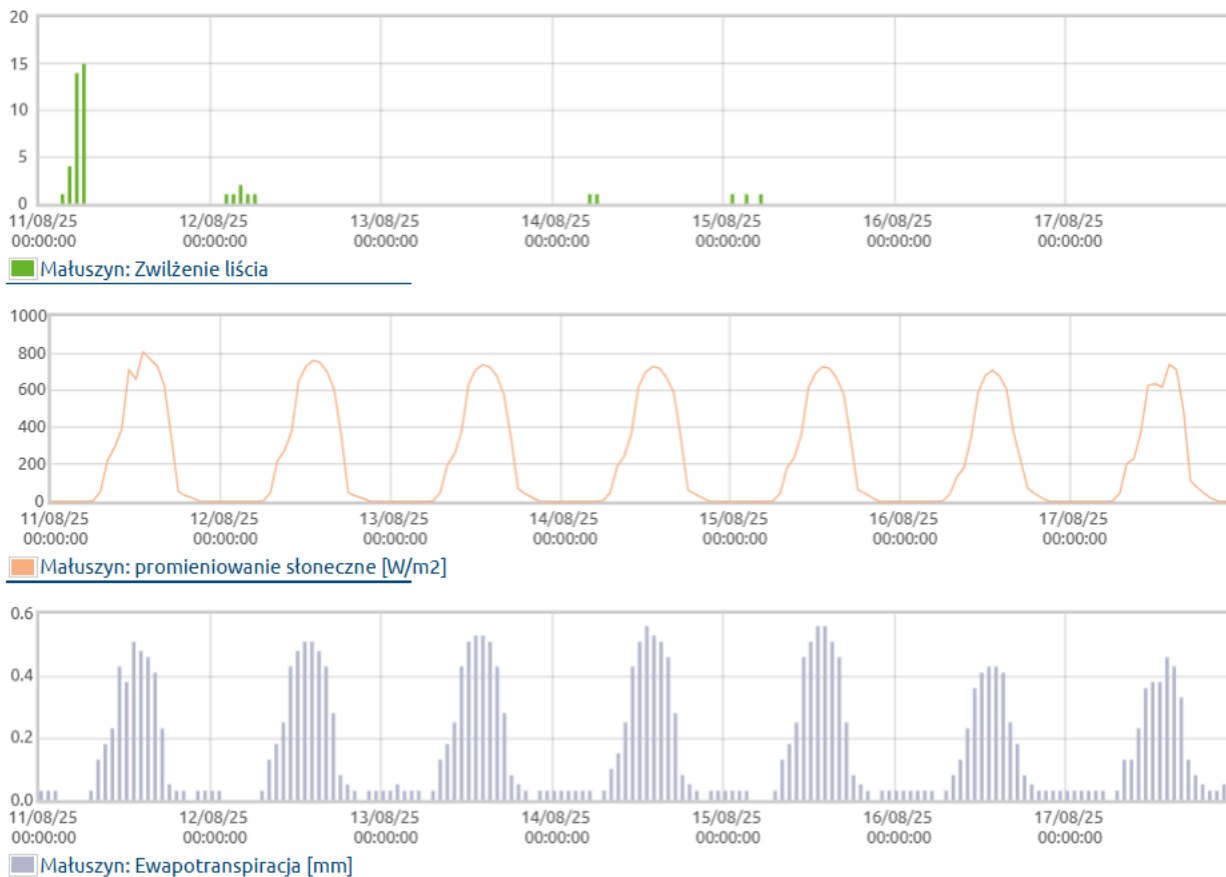
■ Małuszyn: Ciśnienie atmosferyczne [hPa]

■ Małuszyn: Prędkość wiatru [m/s]

■ Małuszyn: Punkt rosy [C]

Prognozy na kolejny tydzień pokazują temperatury w ciągu dnia 18,0 – 27,0 °C, w nocy temp. 7,0 - 12,0 °C.

W sadach tuż przed zbiorem do wykonania zostały ostatnie zabiegi tzw. przechowalnicze- zabiegi fungicydowe zapobiegające powstaniu plam parcha przechowalniczego oraz innych chorób przechowalniczych.

Zagrożenia:

Szkodniki:

Bawelnica korówka (*Eriosoma lanigerum*) objawy występowania tego szkodnika jabłoni łatwo rozpoznać - na gałęziach i korze pojawiają się narośla przypominające kłaczki bawełny. Wytwarzane są z wydzieliny szkodnika (stąd jego nazwa). Kolonie bawelnicy najczęściej zlokalizowane są na powierzchni zranionych pni oraz w miejscu cięcia pędów. Najliczniej pojawiają się na przełomie maja i czerwca oraz w okolicy września. Szkodnik żeruje, wysysając soki roślinne, w wyniku czego drzewo jest osłabione, staje się mniej odporne na mróz, słabiej plonuje i rośnie a przez uszkodzenia mogą wnikać patogeny chorobotwórcze.

Sposób lustracji- obejrzyć pnie, konary oraz odrosty korzeniowe na 50 drzewach .

Próg zagrożenia -2 drzewa z koloniami żywych mszyc w próbie 50 drzew.

Przędziorki: Żarłoczne roztocza wysysają sok z liści, zakłócając proces fotosyntezy i jednocześnie wysuszając tkanki roślin. Zaatakowane okazy cierpią z powodu niedoboru wody, a ich liście w miejscach nakłuc pokrywają się bladymi, drobnymi plamkami, z czasem zaś brązowieją i przedwcześnie opadają. Owoce zawiązywane przez porażone jabłonie słabiej rosną, w dodatku cechują się znacznie gorszą jakością niż te pochodzące z drzew wolnych od inwazji

Sposób lustracji - co 10-14 dni przeglądać po 1 rozetce liściowej w środku korony z wybranych 40 drzew (razem ok. 200 liści).

Próg zagrożenia - średnio 3 i więcej form ruchomych (larwy i osobniki dorosłe) na 1 liść.

- **Choroby:**

Gorzka zgnilizna owoców: Gorzka zgnilizna jabłek to choroba przechowalnicza. Pod koniec okresu przechowywania na owocach pojawiają się brunatne, okrągłe przebarwienia wokół zainfekowanych przetchlinek. Plamy te stopniowo powiększają się a ich średnica może dochodzić do kilku centymetrów. Charakterystycznym efektem jest zapadanie się miąższu w obrębie plamy, która w centralnej części jest ciemniejsza, często z widocznymi drobnymi wypukłościami i wyciekami – skupiskami zarodników grzyba. Owoce z objawami choroby mają gorzki smak. Grzyby wywołujące gorzką zgniliznę jabłek rozmnażają się w sposób bezpłciowy wytwarzając dużą ilość zarodników konidialnych oraz płciowo przez zarodniki workowe. Zarodniki konidialne głównie odpowiedzialne za infekcje znajdują się na pędach i krótkopędach drzew, często powodując na nich zgorzel kory jabłoni. Do infekcji owoców dochodzi od czerwca do jesieni. Zarodniki kielkują na powierzchni owoców a strzępki grzybni wnikają do przetchlinek. Przez kilka miesięcy, zarówno jeszcze na drzewie jak i w przechowalni, grzybnia rozwija się na owocach bezobjawowo. Gdy jednak owoce w przechowalni osiągną dojrzałość, uaktywnia się i powoduje ich gnicie.

Brunatna zgnilizna drzew ziarnkowych: powodują grzyby (*Monilia fructigena* i *M. laxa*). Grzyby te zimują w zrakowaceniach pędów i w owocach "mumiach" pozostałych na drzewie lub opadłych. Grzyby zakażają pąki kwiatowe, młode pędy i owoce. Infekcji sprzyjają wszelkie uszkodzenia powstałe podczas gradu i silnego deszczu oraz przez owady. Stosunkowo łatwo rozpoznać tę chorobę. Na owocach pojawiają się plamy gnilne z koncentrycznie ułożonymi małymi jasno beżowymi zarodnikami. Owoce bardzo szybko ulegają mumifikacji, w takiej postaci mogą wisieć na drzewie lub opadać.

Szara pleśń: to choroba grzybowa wywołwana przez grzyb *Botrytis cinerea*, którego zarodniki (tzw. konidialne) intensywnie infekują rośliny uprawne. Nazwa choroby wzięła się od jej objawów, czyli charakterystycznego, **szarego nalotu** na powierzchni różnych organów roślin, złożonego z grzybni. Zarodniki mogą być przenoszone na rośliny z powietrzem oraz z kroplami wody (często ma to miejsce przy podlewaniu i zraszaniu roślin), poprzez zranienia, ale także przez tkankę okrywającą.

Szara pleśń pojawia się najczęściej w wyniku nieodpowiednich warunków uprawy roślin, które z kolei są idealne dla wystąpienia infekcji. Są to między innymi:

- temperatura powietrza w granicach 18–25 st. C i wyższa (czasem już przy 15 st. C),

- wilgotność powietrza na poziomie 90%,
- duże zagęszczenie roślin (mała przewiewność),
- niedobór światła.

Duży wpływ na **rozwój szarej pleśni** mają też takie czynniki, jak np. rozkład pogody w danym sezonie (np. okresy zimnej i mokrej pogody sprzyja jej rozwojowi) oraz uszkodzenia roślin powstałe na skutek mrozów, przymrozków lub żerowania szkodników.

Zwykle źródłem występowania zarodników szarej pleśni są martwe części roślin, pozostałe po ubiegłym sezonie.

Mokra zgnilizna: Jest to typowa choroba rozwijająca się w miejscu zranienia skórki jabłka. Takie uszkodzenia, jak przecięcia skórki, czy wyrwane szypułki najczęściej powstają podczas nieostrożnego zbioru owoców. Grzyb *Penicillium expansum* bardzo łatwo zakaża świeże, wilgotne rany i powoduje gnicie jabłek. Zarodniki grzyba znajdują się w powietrzu, w glebie, na powierzchni drewnianych skrzyń. Gnijące owoce stają się bardzo miękkie, wodniste i wydzielają charakterystyczny, nieprzyjemny zapach udzielający się zdrowym owocom.

Choroba nie stwarza większego problemu (straty wynoszą około 1-3%) jeżeli z jabłkami postępuje się właściwie. Większe nasilenie mokrej zgnilizny jest wskaźnikiem zaniedbań popełnionych w czasie zbioru, albo zbyt długiego przechowywania. Na przejrzałych jabłkach lub trzymanyh w wyższej temperaturze powstają mikrospeknięcia skórki zasiedlane przez grzyby.

Parch przechowalniczy: Parch jabłoni jest jedną z najgroźniejszych chorób grzybowych tego gatunku sadowniczego powodowaną przez grzyba *Venturia inaequalis*. W czasie trwania sezonu może porażać praktycznie wszystkie części drzewa takie jak liście, pędy, pąki, zawiązki owoców, owoce, a nawet szypułki. Parch przechowalniczy jest najpóźniejszą postacią parcha jabłoni. Objawy wczesnych infekcji grzyba występują na owocach w postaci czerwonych plam, które z czasem czernieją, korkowacieją i pękają tworząc na jabłkach ciemne suche strupy. Tego typu objawy widoczne są już w trakcie wegetacji drzew, kiedy owoce znajdują się jeszcze na drzewach. Objawy późniejszych infekcji grzyba *Venturia inaequalis* występujących w późniejszej fazie wegetacji są praktycznie nie do wychwycenia przed zbiorami. Chorobie przy tym sprzyja deszczowa pogoda, w czasie której zarodniki konidialne przenoszone są w kroplach wody z liści na owoce. Objawy parcha przechowalniczego ujawniają się dopiero w czasie przechowywania owoców w postaci czarnych, okrągłych, niewielkich plam pojawiających się na owocach.

Rak bakteryjny: Objawy raka bakteryjnego mogą występować na wielu organach drzew, za najbardziej charakterystyczne uznaje się jednak wycieki gumowatej substancji spod pęknięć na korze.

Choroby:

W sadach, w których występują także objawy chorób bakteryjnych takich jak **Zaraza ogniowa** lub **Rak bakteryjny** można stosować kaptany.

Zalecenia:

Ciągła lustracja sadu. W sadach tuż przed zbiorem do wykonania zostały ostatnie zabiegi tzw. przechowalnicze- zabiegi fungicydowe zapobiegające powstaniu plam parcha przechowalniczego oraz innych chorób przechowalniczych. Stosować piraklostorbone oraz boksalid w preparatach np.:

- Bellis 38WG na choroby przechowalnicze i gorzką zgniliznę, stosując się do dawek i okresów karencji podanych na etykiecie.

Termin stosowania: Środek stosować na 7-21 dni przed zbiorem (BBCH 79-85), najlepiej jednokrotnie, a w sytuacjach koniecznych maksymalnie 2 razy w ciągu sezonu wegetacyjnego z zachowaniem odstępu między zabiegami 8-14 dni. W przypadku dwukrotnego stosowania zabiegi wykonać: - pierwszy zabieg na 3 tygodnie przed zbiorem owoców - drugi zabieg nie później niż 7 dni przed zbiorem.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowania środków ochrony roślin i przechowywanie jej przez co najmniej 3 lata.